

██ Slik musikken fra Montserrat fremføres i svaiende rytmer, med katalansk tyngde og i en aura av lys mystikk, finner vi ro, skriver Olav Egil Aune.

KATALONIA: Montserrat-klosteret har vært et hjerte for kristen tro i Europa – det var det allerede i middelalderen, det er det i dag også. Det er et bønnens sted, men også et sted hvor katalansk kunst, litteratur og musikk har levd og blitt tatt vare på gjennom tidene. Blant annet manuskripter som dokumenterer pilegrimenes sangdanser til Marias ære.

Foto: Wikipedia Commons

Den verdensberømte musikeren og musikologen Jordi Savall startet karrieren som guttesanger i klosterets kor. Nå har han og hans musikere/sangere gjenskapt atmosfæren i kirken og på kirketorget da pilegrimer fra tidlig tid danset og sang under vigilien i kirken.

Foto: Vico Chamla

de dager»-historie. Den gamle Maria-skulpturen er fulgt av legender og fortellinger – ifølge tradisjonen var den et mirakel, «ikke berørt av menneskehånd». Det var noen hyrder som fant den, de ble blendet av et sterkt lys som «skinte uten å brenne», som det heter og så et lys som dalte sakte og stanset mens det berørte Marias krone. De hørte himmelsk musikk fra grotten, hvor hun ble funnet, hun var gjemt der – tror en – i skjul for maurenes herjinger.

Svaiende rytmer. Montserrat har vært og er et samlende sted. Musikken – her på CD og DVD i ett – er av mest levende karakter. Slik den fremføres i svaiende rytmer, med katalansk tyngde og i en aura av lys mystikk, finner vi – som fort opplever oss som ulike biter som ikke henger sammen – en ro. Kanskje en glede?

INNSPILLING: Fiolinist Arvid Engegård og pianist Nils Anders Mortensen under opptak av Schumann-sonatene i Sofienberg kirke. Foto: Lawo

Lek og lengsel i frodig samspill

STORT SPENN: Fiolinsonater av Schumann og Prokofiev er klangen fra to ulike verdener. Men komponistene har en felles uro – og lekenhet.

ANMELDELSE

LARS O. FLYDAL

lars.flydal@vl.no

Fiolinist Elise Båtnes og pianist Håvard Gimse tar for seg Sergei Prokofievs to fiolinsonater, og i tillegg *Fem melodier* som er mer frittstående og beveger seg enda dypere inn i det lyriske. Men både sonatene og melodiene har det sprelske og uforutsigbare som gjør at du aldri helt vet hvor musikken ender – og gir et konstant spenningsmoment.

Dilemma. Prokofiev levde store deler av livet i spennet mellom det han selv ville uttrykke, og det ytre presset fra et regime som han også måtte betjene med egnet propagandamusikk. Det må være lov å forestille seg at dette er bakgrunnen for den store dynamikken i uttrykket, og at han også brukte det som bote-middel på det konstante dilemmaet han måtte forholde seg til.

Både Elise Båtnes og Håvard Gimse formidler det litt rufsete og rå som også finnes i sonatene, og er helt på plass når virtuositeten folder seg ut. Fiolinen har mye krevende krydder som skal drysses ut med nennsom teknikk, slik Elise Båtnes viser at hun behersker til fulle. Begge musikerne har musikalske reflekser som gir respons på dybdene i musikken – uten å overta for komponisten.

Samspill. Arvid Engegård og Nils Anders Mortensen tar for seg Robert Schumanns to fiolinsonater og hans mye spilte *Fem stykker i folketone*.

Følelsspennet er ikke mindre

Album Klassisk

Sergei Prokofiev

VIOLIN SONATAS, 5 MELODIES

Arvid Engegård, fiolin og Nils Anders Mortensen, klaver.

LAWO LWC 1118

Robert Schumann

VIOLIN SONATAS, FÜNF STÜCKE IM VOLKSTON

Elise Båtnes, fiolin og Håvard Gimse, klaver.

LAWO LWC 1110

enn hos Prokofiev, men årsakene er av mer innvortes karakter, selv om verkene her er skrevet i 1851 – i et nokså høystemt leie mellom to alvorlige sykdomsperioder.

Schumanns satsbetegnelser kan lett overføres til diagnoser, og inneholder mye av det han slet med personlig. Bewegt, Mit leidenschaftlichem Ausdruck – og mit Humor er forståelig for alle med minimumstysk, og stemmer med bipolariteten han slet med.

Engegård og Mortensen gir musikken vitalitet og leverer spill som oser av overskudd. Samspillet er finpolert og entusiastisk, et energisk driv preger innspillingen.

To musikkformidlere av høy rang inviterer inn i Schumanns lyriske landskaper med mye innsikt og musikalsk vidde.